

2006 йил 31 августдан
чоп этила бошлаган

Ижтимоий-сиёсий газета

ЖАМИЯТ

№ 13
(934)
2025 йил
3 апрель,
Пайшанба

Форум

ТАБИАТ БАРҚАРОРЛИГИНИ АСРАШ — БУРЧИМИЗ

Марказий Осиё
атроф-муҳит ва иқлим
ўзгаришини ўрганиш
университетида “Халқаро
ўрмонлар куни”га
бағишланган халқаро
форум бўлиб ўтди.

Форумда Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазири Азиз Абдуҳақимов, Бош прокурор ўринбосари Шерзод Тўхтабоев, Ўрмон хўжалиги агентлиги директори Эркин Муҳиддинов, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси раиси Хайрулло Гаппоров, соҳа ходимлари, халқаро экспертлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Давоми 3-саҳифада

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО ИТТИФОҚНИНГ 150-ЮБИЛЕЙ АССАМБЛЕЯСИ МАРКАЗИЙ ОСИЁ УЧУН ЯНГИ СИЁСИЙ ИМКОНИАТЛАР ЭШИГИНИ ОЧАДИ

Самарқанд иқлим форумидан
қандай натижалар қўтилмоқда?

- 4–5-апрель кунлари “Силк Роад Самарқанд” мажмуасининг конгресс марказида Ўзбекистонда экология ва иқлим ўзгариши соҳасидаги энг йирик тадбирлардан бири — Самарқанд иқлим форуми бўлиб ўтади.
- “Марказий Осиё экологик муаммоларга дуч келмоқда: барқарор ривожланиш ва фаровонлик учун минтақавий бирдамликни мустаҳкамлаш” мавзусидаги форум иқлим ўзгариши ва барқарор ривожланишнинг долзарб масалаларини муҳокама қилиш учун етакчи глобал экспертлар, ҳукумат расмийлари ва халқаро ташкилотлар вакилларини бирлаштиради.
- Тадбирда 82 давлатдан делегациялар, жумладан, давлат раҳбарлари, атроф-муҳит, иқтисодиёт ва сув ресурслари бўйича масъул вазирлар, шунингдек, БМТ, халқаро молия институтлари ва экспертлар иштирок этади.

Давоми 2-саҳифада

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

150 IPU ASSEMBLY
Tashkent, Uzbekistan 5-9 April 2025

Inter-Parliamentary Union
For democracy. For everyone.

Парламентлараро Иттифоқнинг 150-юбилей ассамблеяси Марказий Осиё учун янги сиёсий имкониятлар эшигини очади

(Боши 1-саҳифада)

Сўнгги йилларда миллий парламентимиз Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев бошчилигида амалга оширилаётган ҳукукий демократик ўзгаришлар, ижтимоий-иқтисодий юксалиш ва ташқи сиёсатнинг фаол иштирокчисига айланиб бормоқда.

Қолаверса, Олий Мажлис фаолиятининг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланган халқаро парламентлараро ҳамкорлик алоқалари янги таҳрирдаги Конституция ҳамда “Ўзбекистон – 2030” стратегияси доирасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларга ҳамоҳанг равишда сифат жиҳатидан янги босқичга кўтарилиб бормоқда.

Жумладан, янги таҳрирдаги Конституциямиз орқали Қонунчилик палатаси ва Сенатнинг ваколатлари сезиларли даражада кенгайтирилди. Икки палата ишидаги такрорланишлар бартараф этилиб, ҳар бирининг масъулият соҳаси аниқ белгиланди. Қонунчилик палатасининг мутлақ ваколатлари амалдаги 5 тадан 12 тага, Сенатда эса, 14 тадан 18 тага кўпайди. Шунингдек, илгари сенаторларимиз назорат тадбирларида ёки сайловчилар билан учрашувларда қонунларда аниқланган муаммоларни ҳал этиш бўйича аниқ ваколатга эга эмас эди. Янгиланган Конституциямизда Сенатга қонунчилик таклифини киритиш ҳуқуқи берилиши билан масала ўз ечимини топди.

Амалга оширилган бу каби ислохотлар сабаб, парламентимизнинг халқаро алоқалар географияси ҳам тобора кенгаймоқда. Жаҳон миқёсида Ўзбекистон миллий манфаатларини ифода этиш, хорижий давлатлар парламентлари ва халқаро парламентлараро ташкилотлар билан мустаҳкам ҳамкорлик алоқалари ривожланиб бормоқда.

Хусусан, биргина Қонунчилик палатасининг ўзида бир қатор ривожланган давлатлар парламентлари билан дўстлик гуруҳлари фаолияти йўлга қўйилган. Шу билан бирга, Ўзбекистоннинг Парламентлараро Иттифоқ, МДХ Парламентлараро ассамблеяси, ЕХХТ Парламент ассамблеяси ҳамда Туркий тилли

давлатлар Парламент ассамблеяси билан алоҳида амалий ҳамкорлиги янги босқичга кўтарилмоқда. Парламентлараро Иттифоқнинг 150-ассамблеясининг 5-9 апрель кунлари Тошкент шаҳрида ўтказилиши фикримизнинг тасдиғидир.

Ассамблеянинг асосий мавзуси “Ижтимоий тараққиёт ва адолат учун парламент ҳаракати” деб номланиб, унинг доирасида бутун дунё парламентлари аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, камбағалликни қисқартириш, ҳуқуқ устуворли-

гини таъминлаш борасида тажриба алмашади. Ушбу мулоқот дунё парламентларига миллий парламентимиз фаолияти, Олий Мажлис палаталари томонидан йиғилган бой тажриба билан танишиш имконини беради. Шунингдек, парламентимиз фаолиятини янада тақомиллаштириш борасида халқаро тажрибани ўрганишга замин яратади.

Қолаверса, Ўзбекистон парламенти бу каби йирик платформа-ни қабул қилиш орқали халқаро

миқёсдаги сиёсий субъект сифатида тан олинади. Бу мамлакатнинг ташқи сиёсатдаги ролини мустаҳкамлайди ва янги дипломатик имкониятларни очади.

Умуман олганда, Марказий Осиё тарихида илк бор Тошкент шаҳрида Парламентлараро Иттифоқнинг 150-юбилей ассамблеясининг ўтказилиши Ўзбекистон учун муҳим сиёсий ва стратегик воқелик саналади. Сабаби, ушбу Парламентлараро Иттифоқ 1889 йилда ташкил этилган бўлиб, дунёдаги қонун чиқарувчи органларнинг энг йирик ва нуфузли халқаро тузилмасидир. Унга 180 дан зиёд мамлакат аъзо бўлган, шунингдек, 15 та минтақавий парламент ва 15 та кузатувчи ташкилот фаолият юритади.

Шу боис, мазкур тадбирнинг юртимизда ўтказилиши “Ўзбекистон – 2030” ва бошқа стратегик дастурлар доирасида изчил олиб борилаётган ислохотлар сиёсати ва унинг самараларини кенг халқаро жамоатчиликка етказиш учун ҳам қулай халқаро майдон ва имконият демакдир.

Қолаверса, Парламентлараро Иттифоқ ассамблеяси нафақат сиёсий, балки маданий ва инсон ҳуқуқлари масалаларида ҳам муҳим платформадир. Чунки, ассамблеяда тинчлик, барқарорлик, иқлим ўзгариши, гендер тенглиги, ёшлар сиёсати каби глобал масалалар муҳокама қилинади. Бу Ўзбекистоннинг ушбу масалалардаги позициясини баён этиш ва халқаро ташаббусларга қўшилиш имкониятини янада оширади.

Хулоса қилиб айтганда, Парламентлараро Иттифоқнинг 150-юбилей ассамблеяси Тошкентда ўтиши бу тарихий воқеа. У нафақат Ўзбекистон, балки бутун Марказий Осиё учун ҳам янги сиёсий имкониятларни очади. Бу тадбир мамлакатдаги ислохотларни халқаро доирада намоён қилиш, парламентлараро алоқаларни кучайтириш ва миллий манфаатларни ҳимоя қилишда муҳим қадам бўлади.

Дилрабо ХОЛБОВЕВА,
Қонунчилик палатасининг
Аграр ва сув хўжалиги
масалалари қўмитаси раиси
ўринбосари

Форумнинг асосий мавзулари

Тадбир юқори даражадаги мулоқотлар учун платформа бўлиб хизмат қилади ва қуйидаги ихтисослаштирилган сессияларни ўз ичига олади:

- Яшил иқтисодиёт — барқарор ривожланишга йўл;
- иқлим муаммоларига жавобан Марказий Осиёнинг биологик хилма-хиллиги ва табиий экотизимларини сақлаш;
- Тоза энергия: барқарор ва экологик масъулиятли ривожланиш асоси;
- Марказий Осиёда иқлим ўзгариши шароитида сув ресурсларини комплекс бошқариш;
- Ёшлар: келажакка оптимизм билан қараймиз;
- Барқарор шаҳарлар ва иқлим муаммолари: комплекс режалаштириш ва бошқарув;
- Иқлим ўзгаришига илмий ёндашувлар ва инновацион ечимлар: глобал муаммолар ва маҳаллий стратегиялар.

Форум доирасида, шунингдек, социалистик қурилиш даврида ижтимоий ролларнинг ўзгариши ва атроф-муҳит ўзгаришлари ўртасидаги боғлиқликка қаратилган “Аёллар изидан оқаётган дарё” лойиҳаси кўргазмаси ҳам бўлиб ўтади.

Табиат барқарорлигини асраш — бурчимиз

(Боши 1-саҳифада)

Тадбирни очиб берган Экология вазири Азиз Абдуҳакимов ўрмонларнинг аҳамияти ва юртимизда ўрмонзорлар барпо этиш, яшиллик даражасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишларга тўхталиб ўтди. Шунингдек, ўрмон ҳудудларини кенгайтириш ва уларни қайта тиклаш ҳар қачонгидан ҳам муҳим эканлигини таъкидлади.

— Ўрмонлар экологик хавфсизликни таъминлаш, барқарорликни асраш, биологик хилма-хилликни муҳофаза қилишда муҳим аҳамият касб этади. Шунингдек, иқлим ўзгаришини юмшатиш, ҳаво ва сувимизни тозалаш, бутун дунё бўйлаб миллионлаб инсонларнинг турмуш тарзини яхшилашда ҳам катта рол ўйнайди, — деди А.Абдуҳакимов. — Афсуски, бугунги кунда дунё микёсида ўрмонлар ҳудуди камайиб бормокда, натижада экологик вазият ёмонлашмокда. Бу эса инсониятни мавжуд ўрмонларни сақлаб қолиш, яшиллик даражасини ошириш ҳақида чуқурроқ мулоҳаза юритиш ва бу борада бирлашишга ундайди. Шундай экан, ўрмонларни муҳофаза қилиш доимий вазифамиз бўлиб қолишини асло унутмаслигимиз керак.

Вазир, шунингдек, ўрмон хўжалиги соҳасида меҳнат қилиб келаётган ходимларнинг меҳнатларини алоҳида эътироф этиб, уларни ушбу сана билан самимий табриклади ва келгусидаги фаолиятларига муваффақиятлар тилади.

Бош прокурор ўринбосари Шерзод Тўхтабоев ҳам соҳа фидойиларини байрам билан табриклаб, меҳнат фаолиятларида юксак муваффақиятлар тилади. Шу билан бирга, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасидаги ҳамкорлик янада самарали бўлишига ишонч бил-

дирди. Ўрмон хўжалиги агентлиги директори Эркин Муҳитдинов эса амалга оширилаётган ишлар, хусусан, чўлланишнинг олдини олиш, ҳимоя ўрмонзорлари барпо этишда соҳа ходимларининг хизматлари катта эканлигини қайд этди. Шун-

дан сўнг соҳада узоқ йиллардан буён самарали фаолият юритиб келаётган бир гуруҳ ходимлар “Ўрмон фидойиси” кўкрак нишони билан тақдирланди.

Шунингдек, форумда ўрмончилар томонидан етиштирилаётган

доривор ва бошқа маҳсулотлар кўرғазмалари, дарахтларни асрашга қаратилган “Ота эккан дарахт” спектакли тақдим этилди. Форум якунида меҳмонлар учун университет ҳудуди бўйлаб экскурсия уюштирилди.

Ўз мухбиримиз.

2024-йилда республикада ўрмон билан қопланган майдонлар 3650 минг гектарга ва ўрмон билан қопланганлик даражаси 8,1 фоизга етказилди. Республикада экологик вазиятни барқарорлаштириш мақсадида 220 минг гектар майдонларда ўрмонлар барпо қилинди ва қайта тикланди. Жумладан, Орол денгизи туби ва Оролбўйи ҳудудларида қум кўчиши ҳамда атмосфера ҳавосига туз-чанг кўтарилишини бартараф этиш мақсадида жами 215 минг гектар, шундан, Қорақалпоғистон Республикаси Мўйноқ туманида 112 минг 500 гектар, Бухоро вилояти Олот туманида 41 минг гектар, Навоий вилояти Томди, Учқудук туманларида 51 минг 300 гектар ва Хоразм вилояти Тупроққалъа туманида 10 минг гектар майдонда “яшил қопламалар” яратилди.

Маълумот учун, ўрмон фонди ерларининг умумий майдони 12 млн 100 минг гектар бўлиб, республика умумий ер майдонининг 26 фоизини ташкил этади. Ўрмон фонди ерларининг 10 млн 200 минг гектари (84 фоиз) чўл, 1 млн 640 минг гектари (13 фоиз) тоғ, 260 минг гектари (3 фоиз) тўқай ва водий ҳудудларидан иборат.

Бундан ташқари, барча ўрмон хўжаликларида тупроқ-иқлим шароитларга мос бўлган кўчат етиштириш бўйича 1300 гектар майдонда ниҳолхона-кўчатхоналар ташкил этилиб, 127 млн туп ниҳол-кўчатлар етиштириш йўлга қўйилди. Қолаверса, республиканинг чўл, тоғолди ҳудудларида эрозия ва ерлар деградациясининг олдини олишга қаратилган 2 500 гектар майдонда ҳимоя ўрмонзорлари, 134 та шаҳар ва туманларда 347 гектар майдонда “яшил боғлар” барпо этилди.

ИНҚИРОЗ — СИНОВ ЭМАС, ИМКОНИЯТ

Хар қандай иқтисодий инқироз корхоналар ва тадбиркорлар учун жиддий синов ҳисобланади. Ишлаб чиқариш камайиши, харажатлар ошириши, бозордаги ўзгаришлар ва молияни бошқаришдаги муаммолар бизнесни каттиқ қийнаб қўяди. Аммо бундай вазиятда ҳам барқарор туриб қолиш ва ҳатто ривожланиш мумкин — агар тўғри молиявий йўналиш танланса.

Мутахассислар таъкидлашича, молиявий ресурслар — яъни сармоялар, пул оқимлари ва маблағларни тўғри тақсимлаш — бугунги кунда фақат омон қолиш воситаси эмас, балки ўсиш ва янгиланишнинг муҳим манбаидир.

Бу нималарни англатади?

- Корхоналар замонавий ускуналар ва технологияларга сармоя киритаётгани — маҳсулот сифатини оширишда катта қадам;
- Янги маҳсулотлар ва инновациялар орқали бозорда ўз ўрнини мустаҳкамлаш имконияти туғилади;
- Бундай ташаббуслар нафақат алоҳида компаниялар, балки мамлакат иқтисодиёти учун ҳам фойда келтиради.

Шундай экан, иқтисодий инқирозларни фақат хавф эмас, балки имконият сифатида кўриш керак. Энг муҳими — молиявий ресурслардан оқилона фойдаланиш, илғор фикрлаш ва янги ечимларни қўллашдир. Чунки молия — бу нафақат ҳисоб-китоб, балки келажакка қилинган сармоядир.

Сўнгги йилларда жаҳон иқтисодиётидаги бекарорлик, валюталар курсининг ўзгариши ва энергия ресурсларига бўлган талабнинг ошиб бориши туфайли турли маҳсулот ва хизматлар нархлари мунтазам равишда ошмоқда. Бу жараён нафақат жисмоний шахсларнинг, балки йирик ва кичик бизнес субъектларининг ҳам иқтисодий барқарорлигига таъсир қилмоқда.

Нарх ошириши қандай қилиб кризис ҳолатини юзага келтиради?

■ Аҳолининг харид қобилияти пасаяди — кундалик маҳсулотлар, дори-дармон, хизматлар қимматлашган сари одамлар ёрдамга муҳтож бўлиб боради. Истеъмол қилиш камайса — иқтисодий фаоллик ҳам пасаяди.

■ Корхоналар харажатлари ортиб боради — хом ашё, электр энергияси, логистика ва ишчи кучи нархи кўтарилса, маҳсулот ишлаб чиқариш қимматлашади. Бу эса даромаднинг камайиши ва ҳатто банкротлик ҳолатларини келтириб чиқаради.

■ Қарз юки ошиб боради — арзон кредитлар ўрнини юқори фоизли молиявий мажбуриятлар эгаллайди. Бу эса, айниқса, кичик бизнес учун хатарли.

■ Ишсизлик кўпайиши мумкин — харажатларни қисқартириш мақсадида иш жойлари қисқаради, одамлар даромадсиз қолади.

2025 йилда “ҳамма нарсанинг” нархи ошиб бориши давом этади. Бу ўсиш турли шаклда бўлиши мумкин: — эпизодик — валюталар курсининг ўзгариши ёки айрим бозор

иштирокчилари ҳаракатлари туфайли;

— тизимли — логистика занжирларидаги ўзгаришлар, ишлаб чиқарувчилар харажатларининг ортиши, бозордаги барқарор танқислик сабабли;

— иррационал — ахборот воситаларидаги хабарлар таъсирида юзага келадиган бекарорлик орқали.

Энг қийини узоқ муддатли харид цикллари бўлган компанияларга тўғри келади. Улар хар доим нархлар энг юқори бўлган пайтда харид қилишга мажбур бўлади ва доимо бир савол билан юради: “Ҳозир олайликми ёки кейин?”. Бу барча жараёнлар бизнес ҳаётига янада “ранг-баранглик” олиб киради.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, ҳозирги мураккаб иқтисодий шароитда бизнес субъектлари олдидаги асосий вазифа — даромад ва пул оқимини сақлаб қолиш ҳисобланади. Уларнинг фикрича, корхоналар ўз режаларини қайта кўриб чиқиши, ишлаб чиқариш ҳажминини қисқартириш ҳақида ўйлаб кўришлари зарур. Агар харажатлар ва даромадлар ўртасидаги мувозанат бузилса, нархларни оширишга тўғри келади. Лекин бу ҳолатда мижозларнинг реакцияси кутилганидек бўлади: баъзилар хариддан воз кечади, бошқалар эса харидни кейинга қолдиради. Шунинг учун 2025 йилда бизнес учун энг долзарб шиор — машҳур ибора: «Камроқ, лекин яхшироқ». Яъни, ишлаб чиқариш ва савдони давом эттириш керак, аммо фойдадан воз кечмасдан, самардорликни устувор қилиш зарур.

Иқтисодий инқироз шароитида хар бир сўм ўз ҳисобига эга. Корхоналар хар бир харажатни яхшилаб таҳлил қилиши, молиявий ресурслардан оқилона фойдаланиши керак. Шу орқали улар ўз активларидан самарали фойдаланиб, мураккаб вазиятда ҳам ривожланиш имкониятини қўлдан бой бермайди. Бугунги кунда рискларни бошқариш, бюджетни қайта кўриб чиқиш ва харажатларни оптималлаштириш каби чоралар компанияларга инқироздан минимал йўқотишлар билан чиқиш имконини бераётир. Айниқса, Ўзбекистонда рақамли технологияларнинг жадал ривожланиши бу жараёнда катта ёрдамчига айланди. Корхоналар молиявий операцияларни автоматлаштириш орқали ҳисоб-китоб жараёнларини анча енгиллаштирмоқда. 2024 йилда эълон қилинган расмий маълумотларга кўра, молиявий жараёнларни автоматлаштирган компаниялар улуши 65–70% гача етди. Бу эса икки муҳим натижани берди:

■ Ҳисоб-китоблардаги хатолар тахминан 30% га камайди;

■ Молиявий операцияларнинг умумий самарадорлиги 25% гача ошди.

Шундай экан, замонавий технологиялар ва оқилона молиявий бошқарув биргаликда ишласа, ҳатто инқироз ҳам янги имкониятга айланиши мумкин.

Инқироз пайтида барча харажатлар ва даромадларни қайта баҳолаш зарур. Бунинг учун кузатиб бориш ва ўзгаришларга тез жавоб бериш учун мунтазам молиявий ҳисоб-китоб олиб бориш, фақат мустаҳкам ва муҳим бўлган вазифаларга эътибор қаратиш, инқироз вақтида мутахассислар томонидан тавсиялар олиш, тўғри қарорлар қабул қилишда ёрдам беради.

Куйида биз корхоналарга инқироздан омон чиқиш ва ўз бизнесини барқарор сақлаш учун бир неча тавсияларни таклиф қиламиз.

1. Харажатларни катъий назорат қилиш, бунда кризис даврида корхона харажатларини пухта таҳлил қилиш ва кераксиз харажатларни қисқартириш жуда муҳим. Бироқ, бу харажатларни кескин камайтириш дегани эмас — энг зарур соҳаларга эътибор қаратган ҳолда, самарасиз сарф-харажатлардан воз кечиш керак. Масалан, офис ижарасини қайта кўриб чиқиш, тежамкор энергия манбаларидан фойдаланиш ва материалларни самарали ишлатиш орқали тежаш мумкин.

2. Самарадорлик — асосий мезон. Экспертларнинг таъкидлашича, ортиқча маҳсулот захираси тўпланмаслиги керак. Чунки уни сақлаш, назорат қилиш, ҳисоб-китобини юритиш қўшимча ресурс талаб қилади. Ишлаб чиқариш ҳажми қанча камайса, ходимлар сони ва ҳаракатлар ҳам шунча озаяди, бу эса самарадорликни оширади. Бугунги кунда “пул қиммат”, яъни ресурслар етарлича чекланган ва шошилиш харажатларини талаб қилади. Шу боис, нақд пул оқимини сақлаш устувор вазифалардан бирига айланади. Агар банк кредити зарур бўлса, хар сўмни ҳисоблаб чиқиш мақсадга мувофиқ.

3. Бозор улуши ортидан қувиш — кейинга қолдирилиши керак. 2025 йилда бозордаги улуш учун курашиш — бу ҳолатга мос келмайдиган стратегия ҳисобланади. Мутахассисларнинг фикрича, ҳозирги пайтда энг тўғри йўл — ўз бизнесини барқарор ҳолда сақлаб қолиш ва харажатларни аниқ таҳлил қилишдир. Бозор улуши кейин ҳам олинади. Агар компания ўзини барқарор сақлаб қолса ва рақобатчилар инқирозга дош бера олмаса, улар тарк этган бозор бўшлиқларини эгаллаш имконияти пайдо бўлади.

4. Ассортиментни қайта кўриб чиқиш ва харажатларни қисқартириш шарт. Агар хом ашё ёки эҳтиёт қисмлар нархи кескин ошса, корхона раҳбарлари бу йўналишни қайта баҳо-

лаши керак. Таннарх назорати йўқ сегментларда ишлаш ўрнига, уларни тўхтатиб, самарали йўналишларга эътибор қаратиш мақсадга мувофиқ бўлади. Ортиқча товар позициялари — омбордаги ишчилар, логистика, бошқа харажатлар демакдир. Хар бир маҳсулот таҳлил қилиниши зарур: баъзиларига нарх оширилганда ҳам, сотув ҳажми камаймаслиги мумкин. Яъни танлов аниқ таҳлил асосида қилиниши керак. Янги маҳсулотларни бозорга чиқариш режалари ҳам эҳтиёткорлик билан амалга оширилиши зарур. Арзон сегментда муваффақиятга эришиш фақат катта ҳажмда ишлаб чиқариш ва хом ашёни ёки савдо каналларини назорат қилиш имкониятига эга компаниялар учун мос келади.

5. Инқироз даврида банк кредитларига боғлиқликни камайтириш муҳим. Шунинг учун инвестициялар, грантлар, ҳомийлар ёки давлат томонидан ажратиладиган субсидияларни ўрганиш керак. Краудфандинг, венчур капиталлари ва акция чиқариш каби замонавий молиялаштириш усуллари ҳам бизнесни қўллаб-қувватлашда ёрдам беради.

6. Ҳозирги рақамли даврда корхоналар учун онлайн платформалар ва рақамли маркетинг катта имкониятлар яратади. Онлайн савдо, мобил иловалар орқали хизмат кўрсатиш, тармоқ маркетинги ва электрон логистика корхонанинг янги мижозларни жалб қилиш ва даромадини ошириш имконини беради.

7. Кам харажат билан юқори самарага эришиш учун ходимлар малакасини ошириш ва уларни кўпроқ ишга жалб қилиш муҳим. Масофавий ишлаш (remote work) ва тезкор онлайн-тренинглар орқали ходимлар малакасини ошириш ва уларни самарали бошқариш мумкин.

Хулоса қилиб айтганда, кризис даврида молиявий ресурсларнинг самарали бошқарилиши корхоналар учун нафақат муваффақиятли ишлаш, балки янги имкониятларни қўлга киритишда ҳам муҳим аҳамиятга эга. Ўзбекистоннинг замонавий иқтисодий шароитида бу ресурсларни тўғри тақсимлаш ва бошқариш орқали компаниялар хар қандай муаммога чидамли бўлиб, кризисдан минимал зарар билан чиқишлари мумкин.

Умуман олганда, 2025 йилда бизнес соҳасида «катта кўриниш» эмас, балки оқилона бошқарув биринчи ўринга чиқади. Очик стратегик таҳлил, харажатларни оптималлаштириш, пул оқимини аниқ бошқариш ва фойдали маҳсулотлар билан ишлаш — бу йилда муваффақиятнинг энг асосий омилларидир.

Наргиза ЖИЯНОВА,
Тошкент давлат иқтисодиёт
университети “Молия ва
молиявий технологиялар”
кафедраси профессори, иқтисодиёт
фанлари номзоди

Саройкўрғон – чўл бағридаги ям-яшил маскан

Бугун ҳар бир инсон қалбида, одамларимиз тафаккурида она табиатимизга нисбатан ўзгача муносабат, меҳр-муҳаббат туйғулари шаклланаётганига амин бўламиз. Буни ҳар бир оилада, таълим даргоҳлари-ю, болалар боғчаларида ҳам кузатишимиз мумкин.

Табиатни асраб-авайлаш, унинг жароҳатлари-га малҳам бўлиш, камчиликларини тўлдириш, экологик таълим-тарбияни кучайтириш, эко-маданиятни юксалтириш, келгуси авлодларга соғлом ва бой табиатни мерос қолдириш йўли-да ибратли ишлар амалга оширилаётганлигини ҳис қиламиз. Гап она табиат, уни асраб-авайлаш ҳақида кетар экан, унинг жонфидо фаоллари олиб бораётган хайрли ишлар тўғрисида тўлқинланиб гапиргингиз келади. Улар оддий қаламчадан, миттигина уруғлардан кунт ва сабр билан шовуллаган боғ-роғлар, ўрмонлар барпо этишмоқда. Айниқса, сув танқис бўлган ярим чўл ҳудудлардаги яшил плантациялар нечоғлик оғир меҳнат самараси эканлигини ҳис этиш кийин эмас. Нуробод туманидаги Саройкўрғон ўрмон жамоаси аҳлини чин маънода табиат жонкуярлари, унинг ҳақиқий шайдолари десак, арзийди. Хўжаликни табиатнинг ана шундай шайдоси бўлган бағрикенг инсон Неъмат ака Ҳамраев кўп йиллардан буён моҳирлик билан бошқариб келаяпти. Ўрмон хўжалигининг умумий ер майдони 9241 гектарни ташкил этади. Ана шу ҳудуднинг 3323 гектари маданий, 217 гектари табиий ўрмон ҳисобланади. Саккиз гектар тўқайзор мавжуд. Унда манзарали дарахт кўчатларидан шарқ

арчаси, крим қарағайи, моживилник етиштирилмоқда. Шунингдек, донакли мевали дарахт кўчатлари ҳам парваришланыпти. Япон сафораси, каштан дарахтини кўпайтириш йўлида самарали ишлар олиб борилмоқда. Президентимиз ва ҳукуматимизнинг она табиатга бўлган эътибори, ғамхўрлиги ҳар бир ўрмончининг юрагига катта ишонч бахш этаяпти. Уларнинг ишга бўлган муносабати ўзгача шаклланиб, табиатга меҳр, касбига қатъий ишонч билан меҳнат қилишмоқда. Ўзлари эзгу ташаббус билан чиқишяпти.

– Қувончлиси шундаки, ўрмон хўжалиги фақат гўзаллик тимсоли бўлиб қолмасдан, балки хўжалик учун даромад манбаи, аҳоли учун қурилиш ашёлари сифатида ҳам кадрлидир, – дейди хўжалик раҳбари Неъмат Ҳамраев. – Ўрмончиларимиз олдида турган асосий вазифалар маҳсулдор ўрмонлар барпо этиш, унинг дарахт таркиби ва сифатини яхшилаш, юқори ирсий хусусиятларга эга бўлган дарахт ва буталар уруғларини териш, мавжуд табиий ҳамда маданий ўрмонзорларни келажак авлодларга етказишдан иборат. Жамоамиз томонидан ўрмонларнинг табиий тикланишига кўмаклашиш, кўплаб маданий ўрмонлар барпо этиш, кўчкларга қарши чоралар кўриш, тоғ ёнбағриларида эрозияни олдини олиш мақсадида турли дарахт навлари кўпайтирилмоқда. Бундан ташқари, ўрмонзорларни парваришлаш, суғориш тармоқларини таъмирлаш, ўрмон хўжалиги аҳамиятига молик йўллар қуриш, турли касалликлар ва зараркунандаларга қарши кураш тадбирлари амалга оширилмоқда. Ўрмонларнинг маҳсулдорлигини оширишда уруғчилик ишлари сифатини яхшилаш ва уларни кўчатхоналар-

да етиштириш агротехникасини юқори савияда олиб боришга катта аҳамият берилмоқда.

Ҳудуд икки регионга ажратилган. Бири тоғ региони, иккинчиси чўл региони. Жами ўрмончилар 16 нафарни ташкил этади. Уларнинг қай бири билан суҳбатлашманг, яхши кайфиятда эканлигига амин бўласиз. Қувондиқ Қамаров, Нурулла Ҳамраев билан суҳбатлашасизми ёки Эргаш Тожиев, Шукрулло Ризаев, Асад Ёриевларни айтасизми, уларнинг ҳар бири ўз касбининг фидойиси, соф қалбли инсонлар эканлигидан қувонасиз. Дарҳақиқат, жамоа юртимизни боғ-роғларга, ўрмонларга буркаш учун астойдил интилмоқда. Улар томонидан етиштирилган 200 мингдан зиёд ёш ниҳоллар янги-янги дарахтзорларга айланиб бўй чўзди.

Шуниси диққатга сазоворки, ўрмончилар писта, бодом сингари ноёблашиб бораётган дарахт кўчатларини кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор қаратишмоқда. Айни пайтда 319 гектар бодомзор, 2535 гектар пистазорлар меҳр билан парваришланыпти. Бодомзор ва пистазорлардан яхшигина ҳосил олиниши жамоа аъзолари иқтисодини мустаҳкамлаб борапти. Чорвачилик ва балиқчиликни ривожлантириш соҳаларида ҳам ижобий қадамлар ташланмоқда. Ўрмонда сайр қилар эканмиз, турли-туман ўсимликлар, шифобахш гиёҳлар, сайроқи кушлар бу ерни ҳақиқий ватан тутганига амин бўламиз. Унинг бағрида яшаб, табиатга ошно бўлиб, неъматларини инсонларга бахш этаётган фидойилари ҳеч қачон кам бўлишмасин.

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
журналист

“МЕНГА НИМА”, ДЕМАНГ

Оила ҳаётнинг абадийлигини, авлодларнинг давомийлигини таъминлайдиган, муқаддас урф-одатларимизни сақлайдиган, шу билан бирга, келажак насллар қандай инсон бўлиб етишишига бевосита таъсир кўрсатадиган тарбия ўчоғидир. Жамиятимизда оила билан боғлиқ ўзига хосликни минг йиллар давомида ҳаёт синовларидан ўтиб келаётган никоҳнинг муқаддаслиги, ота-онанинг фарзандлар, фарзандларнинг ота-она олдидаги бурчи, ўзаро иззат-ҳурмат ва ҳамжиҳатлик, ибодат-ҳаё, оила шаъни ва номусини асраш каби ҳамма бирдек итоат этадиган ҳаётий қонунлар амал қилиб келмоқда.

Инсоннинг бахтли яшаши фақат моддий таъминот билангина ўлчанмайди. Ҳаётий мисоллар таҳлилларга суяниб айтадиган бўлсак, бахтли яшашнинг яна энг муҳим омили – маънавият, ахлоқ масаласидир.

Оилаларда маънавий муҳитни яхшилаш, ота-оналар масъулияти ва оиладаги муносабатлар масаласига, айниқса, муаммоли, нотинч оилалар билан ишлашда хотин-қизлар кўмиталари, маҳалла фаоллари, нурунийлар ҳамда ёшлар ташкилоти вакиллари — кенг жамоатчилик томонидан алоҳида эътибор қаратилиши лозим.

Тинч ва аҳил яшаб, фарзандларини яхши тарбиялаб, умргузаронлик қилиб келаётган ота-оналар, уларнинг ҳаёт йўли ҳамда бошқалар бахти учун ҳолис ёрдам қўлини чўзаётган инсонлар тўғрисида маълумотлар бериб борилиши ҳам жамоатчилик, айниқса, ёшлар маънавияти ва ахлоқига ижобий таъсир этувчи муҳим омил бўлиши мумкин. Оммавий ахборот воситалари, интернет сайтлари орқали жамоатчилик содир этилаётган оилавий низо ва жиноятлардан хабардор қилиб борилаётганлиги каби, оилалардаги ижобий ҳолатларни ҳам

ёритиб бориш лозим. Зеро, ўқувчи, хусусан, ёшларнинг масалага муносабатини шакллантиришда биргина салбий ҳолатларни кўрсатиш эмас, балки ўрнатилган ҳолатларни ҳам улар ҳукмига ҳавола қилиш мақсадга мувофиқдир. Бунда асосий эътиборни оила мустаҳкамлиги нимага олиб келиши, шунингдек, ажралишлар оқибати инсон ҳаётига қандай таъсир этишини аниқ мисолларда, масалан, ажрашган оила аъзолари, ота-она ва фарзандларнинг жиноят кўчасига кириб кетганлиги каби ҳолатларни кўрсатиш лозим ва бу яхши самара бериши табиий.

Ҳар қандай оила муаммосига “бу менинг муаммом эмас, менга нима” қабилда эмас, аксинча “бу бизнинг муаммомиз” деб қарасак, бирини ака, бошқа бирини ука, опа-синглим десак, зарур маънавий кўмак берсак, оиладаги фарзандларни ўз фарзандимиз қаторида кўрсак ва кимгадир моддий ва маънавий кўмак қўлимизни чўзсак, адашганга тўғри йўлни кўрсатсак ёки далда берсак, натижа ўта ижобий бўлади.

Саида ИСМАЙЛОВА,
Тошкент шаҳар
Мирзо Улуғбек тумани ФХДЁ
бўлими мудираси

ЯНА БИР СТЕРЕОТИП «СИНДИ»

энди билим учун мукофот спортдагидан кам бўлмайди

Авваллари ижтимоий тармоқларда «спортчилар катта мукофот олади, билим учун бундай эътибор йўқ» деган гаплар кўп бўларди. Энди бу ўз аҳамиятини йўқотади.

Спортда олимпия чемпионлигини қўлга киритиш осон эмас. Олимпиада ғолиблиги — дунёнинг миллиардлаб аҳолиси орасида ўз спорт тури ва вазнида энг кучлиси бўлиш демакдир. Бундай шараф ҳар қандай спортчининг орзуси. Шу боис спортга эътибор, унга бўлган рағбат, чемпионларни муносиб тақдирлаш ўзини оклайди. Мамлакат спортдаги муваффақиятлари орқали дунёга танилади, ёшларда мотивация уйғонади. Янги Баҳодирлар, Ҳасанбойлар ва Абдуқодирлар етишиб чиқиши табиий жараёнга айланади.

Илм-фан ютуқлари ҳам шу даражада қадрланади

Бундан буён илмда ютуққа эришган ёшлар спортчилар сингари катта рағбатга эга бўлади. Илгари ҳам таълим соҳасида мукофотлар кам эмас эди, аммо энди уларнинг миқдори каррасига ошиб бормоқда.

Фақат давлат эмас, балки хусусий сектор ҳам иқтидорли ёшларнинг интилишларини муносиб баҳолашга киришди. Ҳозирда таълимда селекция, яъни энг зукко ва истеъдодли ёшларни саралаб, уларни қўллаб-қувватлаш тизими кучаймоқда.

Ўзбекистон –

пешқадамлар қаторида

Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг “Ёшлар – 2030” стратегиясини жадал амалга ошираётган 10 та давлат қаторидан жой олган.

Бу эътироф бежизга эмас. Аҳолининг 60 фоизини ёшлар ташкил этган юртда таълим ва иқтидорларни

қўллаб-қувватлаш устувор вазифа саналади. Хусусан, «Ўзбекистон – 2030» стратегиясининг илк бандларида таълим тизимидаги ислохотлар ҳақида сўз боради. Унга кўра:

Таълим учун қулай муҳит

■ Чекка ҳудудлардаги 715 та мактаб ўқувчилари учун бепул автобуслар йўлга қўйилади.

■ Барча умумий ўрта таълим муассасалари тоза ичимлик суви ва замонавий санитария инфратузилмаси билан таъминланади.

■ 700 га яқин янги дарсликлар, методик қўлланмалар ва мобил иловалар ишлаб чиқилади.

■ Президент мактаблари ва ихтисослаштирилган мактабларнинг таълим методикаси барча мактабларга жорий қилинади.

Хусусий сектордаги ислохотлар

■ Нодавлат таълим муассасалари сони 1000 тага етказилади.

■ Келгуси беш йилда хусусий мактаблар учун 1 триллион сўм имтиёзли кредитлар ажратилади.

■ Давлат-хусусий шериклик асосида камида 100 та мактаб қурилиши режалаштирилган.

■ Халқаро молия институтлари орқали 2 миллиард долларлик таълим инфратузилмаси кенгайтирилади.

Ўзбекистонда 2024/25-ўқув йили бошида фаолият юритаётган нодавлат умумтаълим ташкилотлари сони 455 тага етди. Ҳозирда бу мактабларда жами 112 мингдан зиёд ўқувчи таҳсил олмоқда.

Ушбу кўрсаткич 2018/19-ўқув йили бошига нисбатан 8,1 бараварга ёки 98 324 нафарга кўпайган.

Рағбат

Ихтисослаштирилган таълим муассасалари агентлиги ҳузуридаги Фан олимпиадалари марказининг телеграмм каналида яқинда иккита эълонга кўзим тушди:

■ бирида 20 ёшгача бўлганлар ўртасидаги математика олимпиадаси ўтказилиши, ғолибга BYD e2 автомобили (!) берилиши;

■ иккинчисида мактаб ўқувчилари ўртасида математика, физика ва информатика фанларидан олимпиада ташкил этилиб, ТОП-ўқувчилар учун 1 млрд сўм (!), 18 нафар ғолиб учун Турин политехника университети ва АКІТА университети учун 100 фоизлик грант, энг яхши мактаб жамоасига BYD Chazor автомобили ваъда қилинмоқда.

Бу — бир ҳафта ичида эълон қилинган иккита танлов. Ҳеч қандай шов-шув ҳам қилингани йўқ, чунки бундай катта ютуқли танловлар одатий ҳолга айланмоқда. Қолаверса, улар давлат бюджети ҳисобидан ўтказилаётган олимпиадалар эмас, хусусий таълим муассасаларининг ташаббуси билан ташкил этилган танловлар.

Демак, “ёш йигит-қизлар шунча пулни/мукофотни нима қилади”, деган стереотип ҳам йўқолмоқда. Авваллари катталар танловларида ҳам бундай совринлар деярли қўйилмасди, ютуғига телевизор ёки компьютер бўлса, қанча овоза бўларди.

Иккинчидан, хусусий олий таълим муассасалари иқтидорлар учун

курашишни бошлашмоқда. Университетларнинг келгусидаги мақоми, обрўи ва рейтингини иқтидорли талабалар, битирувчиларнинг муваффақиятли карьераси белгилаб беради. Улар бугун отни камчилаб қолишмаса, сараларини хориждаги университетлар “илиб” кетишади. Бу — соғлом рақобат, яхши тенденция.

Учинчидан, иқтидорли, билимли бўлишнинг қадри ошди. Олий таълим олишда вариантлар кўпайди. Илгари битта ўрин учун камида 10 нафар йигит-қиз кураш олиб борар эди. Қисқа даврда олийгоҳлар сони 3 баробар оширилди. Тизимда қамров 42 фоизга етди.

Тўртинчидан, билимли ёшлар ўртасида ҳам рақобат юзага келиб, бунинг ортидан таълим сифати яхшиланади. Мактаб босқичиданок ёшларда аниқ мақсадлар, марралар пайдо бўлмоқда.

Яқинда Президент Шавкат Мирзиёев ёшлар билан учрашувда катта янгиликни эълон қилди: бундан буён халқаро фан олимпиадаси ғолибларига 70 минг доллар (!) мукофот берилади. Олдин ҳам бу сумма кам эмасди (14 минг доллар), бироқ энди мукофот пули 5 карра оширилди!

Бешинчидан, «спортчилар катта мукофот олади, билимга бундай эътибор йўқ» деган гаплар энди ўз аҳамиятини йўқотади.

Ўқисанг, интилсанг, меҳнат қилсанг, ўз соҳангда энг кучли, билимли бўлсанг, албатта рағбат топасан!

Лутфулло ТУРСУНОВ,
журналист

ЯШАШ УЧУН ҚАЧОН ВАҚТ ТОПАМИЗ?

Кейинги пайтларда қаерга қарасам тадбир, маърака, гап-гаштак. Яқинда қишлоққа борсам у ерда ҳам шу гап. Турли «...дош»лар гуруҳида ҳам шу мавзу – фалон жойга меҳмонга бордим, бир йиғилмаймизми ёки гапимиз бор. Тадбир, гап-гаштак, чойхонама-чойхона юришдан бошқа иш қолмагандек. Гўёки яшаш дегани – ҳаётнинг тадбирлар, маъракалар, меҳмондорчилик атрофида айланиши демак. «Топганимиз тўйларга буюрсин», деган ният аслида яхши маънодаги «қарғишдек» нафақат «нақд»имизни, балки вақтимизни тадбирма-тадбир, тўйма-тўй юришга сарфлаб юбораётгандекмиз.

Биринчи эшитганимда, кўпчиликнинг бир вақтнинг ўзида байрам, тадбир, гап-гаштак қилишидан хурсанд бўлдим. Аммо кейин ўйлаб қолдим: бу анъана ҳақиқатдан ҳам самимий меҳмондўстликми ёки «дастурхон дабдабаси култи» деган янги маданиятнинг бир қисмига айланиб улгурдими? («Култ» – маълум бир одат, анъана ёки урф-одатнинг ҳаддан ташқари идеаллаштирилиши, ҳатто мақсадга айланиши.)

Бизнинг меҳмондўстлигимиз тарихий қадрият, лекин бу қадрият ҳозир қандай шакл олди? Илгари гаштаклар ва ифторлар тор доирада ўтар эди, ҳозир эса улар оммавийлашди. Кўпчилик учун бундай тадбирлар ижтимоий мақом кўрсатиш воситасига айланыпти. «Бугун чойхонам бор», «шу ой учта «гап»им бор», ижтимоий тармоқларга кирсанг ҳам: «фалон жойда «пати», яъни базмда мазза қилдим», деган фикрлар...

Бу меҳмоннавозликларнинг бир учи ижтимоий босимга бориб тақалади. Яъни бундай зиёфатлар «ҳашамга қараб одам қадрланади» деган тушунчани кучайтириб юбормаяптими? Кимнинг дастурхони тўкин, кимнинг таомлари хил-хил – шу нарсалар инсон қадрини белгилайдими? Очиги, бу қадимдан меҳмондўстликка катта эътибор берган жамиятимиз учун жиддий савол. Назаримда оддийлик, самимийлик ўрнига ҳашамат ва исроф маданияти кучаяётгандек.

Бир қараганда, бу йиғинлар яхши – одамлар бир-бири билан кўришади, мулоқот қилади, уйда ўтириб қолмайди. Аммо бу анъана айрим ҳолларда формал мажбуриятга айланиб бораётгани кўзга ташланади. Тўйга борсан-

гиз, камида уч соат ўтиришингиз шарт. Қолмасангиз, «хурмат қилмади» деган гап чиқади.

Илгари йиғинларда таомларнинг хили санокли эди. Ҳозир эса овқатнинг тури кўпаймоқда. Саховат ва исроф ўртасидаги фарқни йўқотиб қўйдик. Катта дастурхон ёзиш ва кўп одамни чақиришни саховат деб ўйлаймиз, аммо ҳақиқий саховат муҳтожларга ёрдам бериш эмасми?

Қолаверса, оила бюджетига оғирликни айтмайсизми. Ҳар бир гаштак, туғилган кун, чойхона – бу катта харажат. Агар бундай тадбирлар ҳаддан ташқари кўпайса, инсон ўз молиявий барқарорлигига зарар етказиши мумкин.

Бунинг ортидан балки кимлардир дам олар, аммо кимларгадир стресс ва чарчоқ келтириб чиқаришимизни ўйлаб ҳам кўрмаймиз. Айниқса катта тадбирлар кўпинча уй бекалари учун оғир юкка айланади. Ҳар доим меҳмон кутиш, катта дастурхон ёзиш ва идеал кўринишга интилиш орқали чарчоқ ва асабийлик кучаяди.

Авваллари камтар дастурхон ва самимийлик энг муҳими эди. Ҳозир эса ҳашамкорлик, ресторанларда қилинадиган тантаналар ва сунъий безаклар муҳим бўлиб қолди. Барча тадбирлар бир-бирини такрорлаяпти: безаклар ҳам, овқатлар ҳам, ҳатто сўзлашиладиган гаплар ҳам.

Умунан, бу тадбирларда қанақа самимий суҳбат бўлиши мумкин? Ҳам-

ма бошини дастурхондан кўтармаса, одамлар бир-бирини эшитиш учун шароит бўлмаса, шовкин-сурон ва қошиқ, косаларнинг тарақлаши, қолаверса, вақт масаласи. Зиёфатлар одамларни бирлаштириши билан бирга, уларга ортиқча вазн ҳам қўшиши мумкин. Кўпчилик тўй ёки гап-гаштакка борганда «Ёкмаса, ейиш шарт эмас» деб ўйламайди, чунки бу меҳмондорчилик маданиятига тўғри келмайди. Ҳеч ким «мазам йўқ» ёки «парҳездаман» дейишга журъат қилмайди. Қолаверса, айрим тадбирларда ёғли ва ширин таомлар шу қадар кўп бўладики, ҳатто парҳез қилмоқчи бўлган одам ҳам ўзини тия олмайди.

Бундан ташқари, тадбирларда кўп ўтириш, кам ҳаракат қилиш ҳам семизликка олиб келади. Меҳмон бўлиб борган жойда айланиб юриш, сал югуриш ёки машқ қилиш мумкин эмас-да.

Авваллари одамлар бировнинг уйига меҳмонга бораётганини айтиб қўйишнинг имкони бўлмаган. Шу боис меҳмондорчилик кам бўлган. Илгари тўйлар, юбилейлар, турли йиғилишлар фақат оила ва маҳалланинг ичида муҳокама қилинади, ҳозир ижтимоий тармоқлар орқали улар кенг ёйилмоқда. Бугунги кунда кимдир бирор тадбир ўтказмаса, у «камчилик»дек қабул қилинади. Аксинча, ўз тадбири ёки байрами ҳақида ижтимоий тармоқларда гапирмаган одам «унчалик ҳам муҳим эмас»дек кўрилиши мумкин. Шу сабабли кўплаб одамлар нафақат ўзлари хоҳлагани учун, балки ижтимоий тармоқларда кўриниш бериш учун ҳам тадбирлар уюштиришга ҳаркат қилади. Қовун-қовундан ранг олибди, дегандек, гуруҳ-гуруҳ бўлиб йиғилишлар шу ижтимоий тармоқлар орқали амалга оширилмоқда. Қариндош уруғлардан ортиб ижтимоий тармоқ яъни виртуал дўстларга ҳам вақт топаямиз. Топмаса, бормаса бўлмаса...

Гап-гаштак, чойхона, тўй, базмлар, туғилган кун, байрамлар ва уларни ўтказишга сабаблар ҳаддан ортиқ кўпайиб кетмаяптими? Қачон мундоқ яшаш учун вақт топамиз ёки яшамок дегани шуми?

Барно СУЛТАНОВА

Муассислар:

Ўзбекистон
Республикаси
Экология, атроф-
муҳитни муҳофаза
қилиш ва иқлим
ўзгариши вазирлиги

Тадбиркорлар ва
ишбилармонлар
ҳаракати –
Ўзбекистон
Либерал-
демократик
партияси.

Ўзбекистон
Нодавлат нотижорат
ташкilotлари
миллий
ассоциацияси.

Ўзбекистон
Савдо-саноат
палатаси.

Таҳрир хайъати:

Азиз АБДУҲАКИМОВ
Акмал САИДОВ
Ақтам ҲАЙИТОВ
Камолиддин
ИШАНХОДЖАЕВ
Даврон ВАҲОБОВ
Отабек ҲУСАНОВ

**Бош муҳаррир
Мақсуд
ЖОНИХОНОВ**

“Шарқ” нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
босмахонасида чоп этилди.

Манзил:
Буюк Турон кўчаси 41.
Буюртма рақами Г-310
Адади: 1600

Пайшанба куни чиқади.
Қоғоз бичими А-3,
ҳажми 2 босма табок.
Баҳоси келишилган нархда.

Газета Ўзбекистон
матбуот ва ахборот
агентлигида
2006 йил 0010-рақам билан
рўйхатга олинган.

ISSN 2010-7722

Газетанинг полиграфик
жиҳатдан сифатли чоп
этилишига “Шарқ”
нашриёт-матбаа
акциядорлик компанияси
масъул.

Маълумот учун
телефонлар:
99-994-70-52
98-111-48-29

Реклама ва эълонлар учун:
Электрон почта:
jamiyat@umail.uz
Газета индекси – 131
“ЖАМИЯТ”дан олинган
маълумотларда манба
сифатида газета номи
кўрсатилиши шарт.
Топширилган вақти: 20:00
1 2 3 4 5 6

УМИД ХҲЖАМҚУЛОВ